

Udskriftsdato: 21. december 2025

KEN nr 9635 af 17/08/2021 (Gældende)

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2021-80-0620

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 2021-80-0620

Pressenævnets kendelse i sag nr. 2021-80-0620

DR får ikke kritik for udsendelse om momssvindler med leasingbiler

DR bragte i februar 2021 en udsendelse om en række nu konkursramte selskabers import af luksus-biler i forbindelse med deres senere straffesag, herunder selskabernes ejerkredse. En tidligere direktør for og ejer af et af de omtalte selskaber klagede til Pressenævnet blandt andet over, at han ikke havde haft mulighed for at forsvare sig over for den kritik, der blev fremsat i udsendelsen, og at DR havde anvendt billeder og optagelser af ham fra hans sociale medier, uden at han havde givet samtykke hertil. Nævnet fandt ikke grundlag for at udtale kritik. Nævnet lagde blandt andet vægt på, at DR i tilstrækkeligt omfang og i rimelig tid gjorde klager bekendt med kritikpunkterne i udsendelsen, at han fik fornøden mulighed for at kommentere udsendelsens indhold, og at anvendelsen af billederne og optagelserne af ham – som efter det oplyste var offentliggjort på hans åbne Facebook- og Instagram-profil – ikke fremstod forvansket eller var bragt ude af den kontekst, hvori de oprindeligt var delt.

[Klager] har ved [Fuldmagtshaver A] og [Fuldmagtshaver B] klaget til Pressenævnet over tv-udsendelsen ”Pengejægerne: Momssvindler med luksus-biler”, som blev bragt den 8. februar 2021 på DR1, idet han mener, at god presseskik er tilsidesat.

[Klager] har navnlig klaget over, at DR har omtalt hans straffesag og nævnt hans fulde navn, uden at have indhentet hans samtykke hertil.

1 Sagsfremstilling

Forud for offentliggørelsen

Den 15. september 2020 skrev DR følgende via brev til [Klager]:

”Kære [Klager]

Jeg henvender mig for at høre om du vil medvirke i et tv-interview til programmet ’Pengejægerne’, som sender på DR1.

I ’Pengejægerne’ undersøger vi en række verserende konkurssager. I den sammenhæng kigger vi på [Selskab A], hvor du tidligere var ejer og direktør. Der er en del spørgsmål vi gerne vil stille dig om driften af selskabet i den periode du drev firmaet. Blandt andet om importen af biler fra Tyskland og videresalget af disse.

Du er velkommen til at kontakte mig på telefon: [Telefonnr.] for at høre yderligere om vores program og det interview vi gerne vil lave med dig. På grund af programmets deadline må du gerne kontakte os snarest og i hvert fald inden onsdag den 23. september.

Med venlig hilsen

[Programværten]

Journalist, Monday Production ApS”

Den 18. januar 2021 skrev DR følgende via mail til blandt andet specialanklager [Specialanklager A]:

”Kære [Specialanklager A] og [Specialanklager B]

Som jeg talte med [Specialanklager B] om i fredags, vil vi meget gerne forelægge de varetægtsfængslede i sagen om momssvig med biler, at vi kommer til at omtale dem i vores program. Da de har siddet under besøgs- og brevkontrol, har vi ikke kunne kontakte dem vedrørende dette. Jeg vil derfor høre om I kan vurdere om deres forsvarer må viderebringe dem de breve jeg har vedhæftet denne mail.

Jeg afventer jeres eventuelle godkendelse før jeg sender brevene til deres respektive forsvarer.

Med venlig hilsen/Best Regards

[Redaktionschefen]

Redaktionschef

Monday Production ApS”

Til mailen var vedhæftet følgende brev:

”Til [Klager]

Orientering vedrørende omtale af dig og din sag i dokumentarprogram på DR1.

I forbindelse med et program i serien ’Pengejægerne’, har vi fulgt en række konkurssager med relation til [Selskab A] og den straffesag, hvor du nu er sigtet. Vi kommer derfor også til at omtale det forhold, at politiet i efteråret 2020 skred til anholdelser og der nu er rejst sigtelser i sagen.

Den rolle du tilsyneladende har spillet i forhold til [Selskab A], vil

blive omtalt i programmet og er baseret primært på vores egen research, men også på forhold omtalt i sigtelsen. Da der har været indsat, det som skifteretten karakteriserer som stråmandsdirektører, i samtlige selskaber involveret i importen af biler fra [Forhandleren], er rollefordelingen mellem dig, [Person A] og [Person B] lidt uklar, men vi omtaler dig som ejer og tidligere direktør i [Selskab A].

Vi har allerede inden jeres varetægtsfængsling forgæves forsøgt at komme i telefonisk kontakt med jer og vi har sendt breve til jeres privatadresser. Da du har været varetægtsfængslet under besøgs- og brevkontrol, er vi klar over, at du måske ikke har modtaget vores henvendelser. Derfor får du nu dette brev. Vi har sendt det til din advokat og til anklagemyndigheden, som kan give tilladelse til, at du får det forelagt.

I programmet kommer vi til at sige, at du nægter dig skyldig i sigtelsen.

Med venlig hilsen

[Redaktionschefen]

Redaktionschef Pengejægerne, Monday Production”

Den 19. januar 2021 svarede specialanklager [Specialanklager A] følgende til DR:

”Hej [Redaktionschefen]

Vi videresender brevene til arrestanterne.

Dbh.

[Specialanklager A]

specialanklager

Østjyllands Politi

Særlig Efterforskning Vest”

Samme dag skrev DR følgende via mail til [Klager]s forsvarsadvokat [Advokaten]:

”Kære [Advokaten]

Til din orientering, har jeg sendt det vedhæftede brev til anklagemyndigheden i sagen mod din klient [Klager]. Anklagemyndigheden har givet tilladelse til, at det må blive forelagt din klient og de har videresendt brevet til ham.

Med venlig hilsen/Best Regards

[Redaktionschefen]

Redaktionschef

Monday Production ApS”

Til mailen var vedhæftet samme brev, som vedhæftet DRs mail af 18. januar 2021.

Den påklagede udsendelse

DR bragte den 8. februar 2021 kl. 21:25 på DR1 tv-udsendelsen ”*Pengejægerne: Momssvindler med luksusbiler*”. Udsendelsen, som varer ca. 44 minutter, er fortsat tilgængelig på dr.dk med følgende omtale:

”Ferrarier, Porscher og Bentleyer for over 100 millioner kroner er blevet hentet til Danmark, uden at der er blevet betalt moms. Pengejægerne afslører netværket bag momskarrusellen og følger jagten på at skaffe de mange penge tilbage til statskassen. ”

Af udsendelsen fremgår blandt andet følgende:

[Tidskode 17:26-21:33]

”*Programværten, speak voiceover, mens der vises en interaktiv grafik:* I alt ti såkaldte skraldespandsselskaber med stråmandsdirektører og dækadresser er tilsyneladende blevet brugt til at købe luksusbiler for i alt 86 millioner kroner i Tyskland. ”

Der klippes til optagelser af kurator [Kurator A]:

”[Kurator A]: Det fungerer sådan, at når man handler mellem forskellige EU-lande, så handler man uden moms. Og det vil sige, at salgene fra de udenlandske selskaber sker til Danmark uden moms, og så lander de her biler, som det handler om, de lander i nogle selskaber i Danmark. ”

Der klippes til optagelser af programværtten og journalist A, der sidder ved en computer og kigger på biler:

”Journalist A: Det er klart luksusbiler. En Lamborghini. ”

Der klippes til en væg, hvor der hænger forskellige post-it-sedler med selskabers navne:

”Programværtten, speak voiceover, mens der vises en interaktiv grafik: Skraldespandsselskaberne har altså købt biler for 86 millioner kroner i Tyskland. Men alle bilerne er straks solgt videre til et selskab ved navn [Selskab A] til den samme pris, men nu inklusiv salgsmoms. Skraldespandsselskaberne skylder derfor nu staten 21,5 millioner kroner i moms. ”

Der klippes til optagelser af kurator [Kurator A]:

”[Kurator A]: Det er en slags skraldespandsselskab, hvis eneste formål er at eksistere for, at man akkumulere denne her moms og så lade selskabet på et eller andet tidspunkt gå konkurs med det til følge, at det offentlige lider tab. ”

Der klippes til optagelser af journalist A, der står sammen med programværtten ved en væg med post-it-sedler:

”Journalist A: Så alle skraldespandsselskaberne er her blevet brugt til sådan set at løfte momsen af alle bilerne, og de går så konkurs med kæmpe gæld til det offentlige, fordi de ikke betaler noget moms.

Programværtten: Men inden da, så har de jo solgt alle bilerne videre til det her selskab, [Selskab A] [programværtten hænger en post-it-seddel op på væggen, hvorpå der står ”[Selskab A]”].

Journalist A: Det er det selskab, der er det helt centrale. Det er jo dem, der ender med at få alle bilerne meget billigt og kunne sælge dem i sidste ende.

Programværtten, speak voiceover, mens der zoomes ind på post-it-sedlen med teksten ”[Selskab A]”: [Selskab A] er nu konkurs. Men inden konkursen var det et af de firmaer, som var registreret i [Adresse 1]. ”

Der vises et tidligere klip fra udsendelsen, hvor programværtten og journalist A møder op på adressen [Adresse 1]. De kigger på en postkasse:

”Journalist A: Prøv at se, der har stået [Selskab A]. ”

Der klippes til optagelser af programværtten, der sidder sammen med graverjournalisterne:

”Programværtten, speak voiceover, mens der klippes til forskellige billeder og videoer på Instagram og Facebook: Men i virkeligheden drev de deres forretning et helt andet sted på [Adresse 2] i Ishøj. Det findes der mange beviser for på de sociale medier, hvor folkene bag [Selskab A] var særdeles aktive. Her har de filmet nogle af bilerne i firmaets showroom. Og her er nogle, der holder uden for forretningen. Der er masser af dyre biler både til salg og leasing. Det fremgår også, at bilerne bliver leveret direkte fra Tyskland.

Programværtten, speak voiceover, fortsat, mens der klippes til videoer af folkene bag [Selskab A], som kører i bilerne, blandt andet en video af [Klager], som kører: Folkene bag [Selskab A] er selv glade for de hurtige biler. Og de lægger masser af film ud, hvor de kører stærkt. Rigtig stærkt.

Programværtten, speak voiceover, fortsat, mens der klippes til en video, som filmer speedometeret, mens der køres: Her bliver der for eksempel kørt 121 km/t i en byzone.

Programværtten, speak voiceover, fortsat, mens der klippes mellem andre bilvideoer: Men de filmer også, når de bare cruiser rundt.

Programværtten, speak voiceover, fortsat, mens der klippes til en printer, som printer et billede ud af [Klager]: Direktør og ejer i [Selskab A] var [Klager].

Programværtten, speak voiceover, fortsat, mens der klippes til to videoer, hvor man ser en hånd holde på rattet. Personen har et guldur på: Han har smag for dyre biler og dyre ure.

Programværtten, speak voiceover, fortsat, mens der klippes til et billede af [Person A]: En anden central medarbejder var [Person A]. Sælger og leasingkonsulent, der tilsyneladende fik taget professionelle billeder, hver gang han skiftede bil.

Programværtten, speak voiceover, fortsat, mens der klippes til et billede af [Person B] og et Instagram-billede, som viser en bilnøgle ud fra hver af ugens dage med overskriften ”Gør hverdagen lidt sjovere”: Og endelig var der [Person B], salgsdirektør i [Selskab A], som praler med at have en luksusbil til hver dag i ugen.

Programværtten, speak voiceover, fortsat, mens der klippes til en video af en Porsche Panamera: Og som her viser sin nye Porsche Panamera frem foran de misundelige naboer hjemme på vejen i Ishøj. ”

Der klippes til optagelser af, at billederne af [Klager], [Person A] og [Person B] hænger på væggen sammen med post-it-sedlen med teksten ”[Selskab A]”.

[Tidskode 21:34-27:49]

Der vises optagelser af programværtten, der står sammen med kurator [Kurator B] foran Retten i Roskilde:

”Programværtten: Nå, vi må ikke filme inde i retten, men jeg tænker at gå med ind.

Programværtten, speak voiceover: Vi er tilbage ved Retten i Roskilde, hvor der skal være et nyt retsmøde. Og det kan være, at vi nu kan få svar på nogle af vores spørgsmål, for i dag handler det om [Selskab A].

[Kurator B]: Jamen i dag, der skal vi ind og afhøre ledelsen i selskabet. ”

Programværtten, speak voiceover, mens der klippes til et billede af [Klager]: Firmaets tidligere direktør og ejer, [Klager], er indkaldt til afhøring. ”

Der klippes til optagelser af programværtten og kurator [Kurator B], som går mod indgangen til retten, og der klippes herefter til et skærbillede af en søgning på [Selskab A] på hjemmesiden biq.dk:

”Programværtten, speak voiceover: Inden [Selskab A] gik konkurs, blev der indsat en ny direktør. En ung studerende. ”

Der klippes til optagelser af Retten i Roskildes facade:

”Programværtten, speak voiceover: Til retsmødet møder den unge studerende op. Men endnu engang er der tale om en stråmandsdirektør, der intet kan fortælle.

Programværtten, speak voiceover, mens der vises optagelser af den unge studerende og hans advokat, som forlader retten: Og her forlader han retten igen sammen med sin advokat. Ejeren af [Selskab A], [Klager], møder ikke op til dagens afhøring. ”

Der klippes til et billede af [Klager], hvorefter der klippes til optagelser af programværtten og [Kurator B], som går ud af retten:

”Programværtten: Øh, nå.

[Kurator B]: Ja. Nu fik vi afhørt direktøren, og det var sådan ret åbenbart, at han var stråmand. Så det. Altså han brugte jo ikke selv ordet stråmand, men altså han fortalte jo, at han ikke havde haft noget med selskabet at gøre. Han havde bare skrevet under på det, som han var blevet bedt om, og han havde i øvrigt ikke læst, hvad han havde skrevet under på, og havde jo modtaget et meget lille vederlag for det.

Programværtten: Hvad tænker du som konkursadvokat, når du hører sådan en forklaring her fra en, vi kan kalde det en velvillig stråmand. Altså en, der med åbne øjne, der går ind og siger, jeg vil gerne være direktør for det her?

[Kurator B]: Jamen jeg tænker, at der nogen, der har noget, de vil skjule. Altså hvorfor sætter man en stråmand ind her. Det er jo fordi, at man har noget, man vil skjule. ”

Der klippes til optagelser af programværtten, der kører i bil på motorvejen:

”Programværtten, speak voiceover: Dem, der tilsyneladende er de reelle bagmænd bag [Selskab A] og de mange skraldespandsselskaber, gemmer sig bag stråmand og dækadresser. Og når de bliver indkaldt til retten, møder de ikke op. Vi vil se, om vi selv kan finde frem til dem og få dem i tale. ”

Der klippes til et billede fra Facebook, som viser nogle forskellige biler, hvorefter der klippes til tre forskellige videoer fra Facebook:

”Programværtten, speak voiceover: [Selskab A] drev deres forretning her på [Adresse 2] i Ishøj. ”

Der klippes til optagelser af en bygning, hvorpå der er et [Selskab B]-logo:

”Programværtten, speak voiceover: Men nu er lokalerne under ombygning, og et firma ved navn [Selskab B] er tilsyneladende ved at flytte ind. ”

Der klippes til optagelser af programværtten og en journalist, som sidder ved en computer og kigger på [Selskab B]s hjemmeside:

”Programværtten, speak voiceover: På [Selskab B]s hjemmeside kan man se, at de tilbyder præcis de samme ydelser, som [Selskab A] gjorde.

Programværtten, speak voiceover, fortsat, mens klippes til en væg med forskellige billeder og post-it-sedler. Der zoomes ind på et billede af [Person B]: Og det er [Selskab A]s tidligere leasingdirektør, [Person B], der har registreret domænet. ”

Der klippes til optagelser af programværtten, der kører i bil ude foran [Selskab B]s adresse på [Adresse 2] i Ishøj:

”Programværtten, speak voiceover: Det ser altså ud til, at folkene bag [Selskab A] er i fuld gang med at starte en ny bilforretning. [Programværtten stiger ud af bilen].

Programværtten: Der står en enkelt bil uden nummerplade på. Så jeg går ikke ud fra, at det er nogen, der så er derinde nu.

[Programværtten møder en nabo ved adressen]

Programværtten: Hey. Vi er ved at undersøge noget omkring [Selskab A], der havde adresse her før.

Naboen: Ja.

Programværtten, speak voiceover: Naboerne har ikke set nogen i bygningen i et stykke tid, men de har da lagt mærke til de dyre biler, der plejer at komme på adressen.

Naboen: Det er de helt store topline af Mercedes, BMW og Aston Martin, Jaguar, alt. ”

Der klippes til optagelser af programværtten, der går rundt alene på adressen:

”Programværtten, speak voiceover: Selv om det ser ud til, at de er ved at åbne ny bilforretning, er der altså ingen på adressen i øjeblikket. [Programværtten ringer op]. Vi forsøger at ringe, men ingen af mændene bag [Selskab A] tager deres telefoner. Og heller ikke de breve, vi skriver, bliver besvaret. [Programværtten lægger røret på igen].

Programværtten: De er ikke meget for at svare på spørgsmål. ”

Der klippes til optagelser fra Poul Schmith/Kammeradvokaten, hvor kurator [Kurator B] taler med kurator [Kurator A]:

”Programværtten, speak voiceover: Hos advokatfirmaet Poul Schmidt, også kendt som Kammeradvokaten, har konkursadvokat [Kurator B] også svært ved at få folkene bag [Selskab A] i tale.

[Kurator B]: Jeg var jo nede i retten her forleden dag.

Programværtten, speak voiceover, fortsat, mens der klippes til et billede af [Klager]: Der er ellers en del spørgsmål blandt andet til [Klager].

[Kurator B]: Vi kan se, at han har modtaget op i mod 16 millioner kroner ind på sin konto en måned før konkursen.

[Kurator A]: Jeg så godt betalingerne i de kontoudtog, du sendte mig. Men man kan jo sige, pengene har jo også forladt kontoen igen. Har vi nogen idé om, hvor pengene er betalt hen?

[Kurator B]: Der er en række selskaber, som vi tænker, at det kan være overført til. Men det er ikke nogle selskaber, som vi har kendskab til lige nu. ”

Der klippes til optagelser af graverjournalisterne:

”*Programværtten, speak voiceover, mens der vises optagelser af væggen med post-it-sedler:* Der er gået fem måneder, siden [Selskab A] gik konkurs. Og lige nu er mændene bag firmaet pist væk. Vi har holdt øje med adressen, hvor det ser ud til, at de er i gang med at åbne en ny bilforretning, men der har ikke været nogen i et stykke tid. Men en pressemeddelelse fra Østjyllands Politi giver pludselig en forklaring på, hvor mændene bag [Selskab A] kan være. ”

Der klippes til optagelser af programværtten, der står og kigger på en af journalisterne computer sammen med de to andre journalister:

”*Journalist B:* Jeg ved ikke, om det kan være vores venner.

Journalist A: [Læser op fra pressemeddelelsen] Tysk politi anholdt yderligere to mænd og en kvinde i samme sag.

Journalist A og C (i kor): Og luksusbiler.

Programværtten: Så skulle det være [Forhandleren].

Journalist A: Det kunne godt være. Det kan faktisk godt være. Så er det jo en del af en endnu større sag.

Programværtten: Hold nu kæft.

Journalist A: Så er der flere forhandlere end [Selskab A].

Programværtten, mens der klippes mellem billeder af [Klager], [Person B] og [Person A]: Det vil faktisk forklare, hvorfor at telefonen går direkte på svarer, når vi ringer til de der personer nu. Så er det fordi, at de er varetægtsfængslet.

Journalist A: Så er der slukket. Ja.

Programværtten: Men der er nogle brikker, vi ikke har på plads endnu, hvis det foregår ved Retten i Randers.

Journalist A: Ja, der er noget mere.

Programværtten: Så der er noget mere til det her netværk.

Journalist A: Ja. ”

Der klippes til billederne af [Klager], [Person A] og [Person B], som hænger på væggen sammen med post-it-sedlen "[Selskab A]" og de øvrige post-it-sedler:

"Programværtten, speak voiceover: Det viser sig, at det er mændene bag [Selskab A], der nu er blandt de sigtede i den store sag om momssvindl. Og sagen viser sig også at være endnu større end netværket af selskaber omkring [Selskab A] i Ishøj. For i Jylland har der ifølge sigtelsen været to andre netværk af selskaber, som på præcis samme måde har købt biler i Tyskland, solgt dem i Danmark og snydt med moms. Fælles for de tre netværk er, at de alle har købt bilerne hos den samme tyske forhandler [Forhandleren]. [Forhandleren] ligger lige syd for grænsen og er ejet af det danske ægtepar, [Ægteparret]. Forhandleren har solgt biler til de tre netværk i Danmark for over 100 millioner kroner.

[Tidskode 28:49-30:34]

Der vises optagelser af programværtten, der kører på motorvejen ved Randers sammen med journalist A:

"Programværtten: Så er vi i Randers.

Programværtten, speak voiceover: Straffesagen om momssvindl skal køre ved Retten i Randers, hvor alle de anholdte i dag skal fremstilles for at få forlænget deres varetægtsfængsling.

Programværtten: Det, der bare ikke helt står klart nu, hvor det viser sig, at der er hele den her jyske gren, det er jo, hvem trækker i virkeligheden i trådene. Er det i virkeligheden det netværk, vi har kigget på, eller er det i virkeligheden nede fra [Forhandleren] i Tyskland.

Journalist A: Det viser sig i hvert fald, at anklagemyndigheden mener, at det hænger sammen. De har valgt at samle sagen her med ti sigtede indtil videre. Og i hvert fald kan man se, at alle bilerne i alle kæderne er kommet fra Tyskland, nemlig [Forhandleren]. Så på den måde er der i hvert fald en sammenhæng.

Programværtten, speak voiceover, mens der klippes til optagelser uden for Retten i Randers: Inde i retten bliver alle de ti anholdte i sagen stillet for en dommer og får deres varetægtsfængsling forlænget med fire uger.

Programværtten, speak voiceover, fortsat, mens der klippes til billeder af [Klager] og [Person A]: Indtil videre er det kun [Klager] og [Person A] fra [Selskab A], der har siddet fængslet. Men i dag blev en ny anholdt stillet for en dommer. [Programværtten og journalist A kommer ud fra retten].

Programværtten: Altså da vi sidder og venter på at komme ind, så lige pludselig træder [Person B], som vi har prøvet at få kontakt med gennem brev og telefon og alt muligt, han sidder jo lige pludselig over for os. Så viser det sig jo, at han også er varetægtsfængslet nu i sagen. Jeg vidste jo ikke, at han var varetægtsfængslet, så jeg gik hen for at sige hej og blev jo nærmest overfaldet af politiet.

Journalist A: Det var lige før, at du blev lagt i benlås der.

Programværtten: Ja, det var lige før. I må ikke snakke med ham.

Journalist A: Han er under besøgs- og brevkontrol, så han måtte ikke tale med nogen.

Programværtten, speak voiceover: De tre mænd bag [Selskab A], som vi har ledt så længe efter, sidder nu varetægtsfængslet og afventer en retssag. De har alle tre erklæret sig ikke-skyldige."

[Tidskode 33:06-33:20]

”Programværtten, speak voiceover, mens der vises en interaktiv grafik: Komplicerede selskabskonstruktioner og stråmand er der rigeligt af i sagen om momssvindler med biler. ”

Der klippes til billederne af [Klager], [Person A] og [Person B], som hænger på væggen sammen med de øvrige post-it-sedler:

”Programværtten, speak voiceover: Og selv om en række af dem, der tilsyneladende er bagmænd nu sidder i fængsel, er de mange millioner kroner, som statskassen er blevet snydt for, indtil videre væk. ”

[Tidskode 40:50 – 41:39]

Programværtten, speak voiceover: Der er gået flere måneder, siden politiet anholdt de ti bagmænd i den store leasingsag. Den ene af de to ejere fra [Forhandleren] i Tyskland har nu erklæret sig skyldig i en mindre del af sagen. Det samme har en ejer af et skraldespandsselskab, der solgte biler til [Selskab C] i Viborg. De har begge modtaget en dom på et år og tre måneders fængsel, hvoraf tre måneder er ubetinget. ”

Der klippes til billederne af [Klager], [Person A] og [Person B], som hænger på væggen sammen med de øvrige post-it-sedler, hvorefter der klippes til et billede af [Person C]:

”Programværtten, speak voiceover: [Person C] fra [Selskab C] er blevet dømt et år og seks måneders fængsel, hvoraf tre måneder er ubetinget. De foreløbig tre dømte i sagen er desuden blevet idømt 200 timers samfundstjeneste og bøder på henholdsvis 2 og 2,5 millioner kroner. ”

Der klippes til programværtten, som tager post-it-sedlerne ned fra væggen. Tilbage på væggen hænger billederne af [Klager], [Person A] og [Person B]:

”Programværtten, speak voiceover: Sagen mod de syv øvrige sigtede har endnu ikke været for retten. ”

[Klager] klagede til DR, som den 16. februar 2021 afviste klagen. [Klager]s klage over DRs afvisning er modtaget i Pressenævnet den 24. februar 2021.

2 Parternes synspunkter

2.1 [Klager]s synspunkter

Forelæggelse

[Klager] har anført, at han ikke har haft mulighed for at forsvare sig over for den kritik, der fremsættes i udsendelsen.

[Klager] har oplyst, at DR forgæves har prøvet at kontakte ham via brev, men da hans straffesag har været en lukket sag, har han ikke kunnet give sit samtykke, da han ikke måtte udtale sig om sagen.

I januar 2021 skrev DR til Viborg Fængsel om at få [Klager] til at deltage til i et interview. Af brevet fremgik ikke DRs forespørgsel om samtykke. Da [Klager]s forældre ikke kendte noget til situationen og var uvidende, havde de udfordringer med at indhente oplysninger fra [Klager] og fra hans forsvarsadvokat, da forsvarsadvokaten havde meget travlt. [Klager]s forældre kunne heller ikke spørge [Klager], da han hverken ville høre eller tale om udsendelsen på daværende tidspunkt. [Klager]s psykiske tilstand blev hårdt påvirket af at være varetægtsfængslet og samtidig være blevet stemplet og ”serveret” for hele Danmark.

Det lykkedes [Klager]s forældre at samle informationer om situationen fra [Klager]s forsvarsadvokat. Gennem forsvarsadvokaten blev [Klager] informeret om interviewet, som DR anmodede om, men [Klager] ønskede hverken at deltage i interviewet eller blive fremstillet på TV. Forsvarsadvokaten fortalte [Klager], at der er blevet søgt om identitet/navneforbud, og at DR således var nødt til at overholde reglerne omkring identitet/navneforbud, såfremt de valgte at bringe en udsendelse. [Klager] har bemærket, at der var begrænset besøgstid i fængslet på grund af corona-situationen, og at der skulle gennemgås meget omkring hans anholdelse.

[Klager] har bemærket, at DR allerede i sommeren 2020 havde lavet den påklagede udsendelse, uden at han har givet samtykke hertil. På daværende tidspunkt, hvor DR skrev eller ringede til leasingfirmaet, hvor [Klager] var ansat, blev firmaet lukket på grund af konkurs, og et par måneder senere blev [Klager] varetægtsfængslet.

Privatlivets fred

[Klager] har anført, at DR har anvendt billeder og optagelser af ham fra hans sociale medier, uden at han har givet samtykke hertil.

[Klager] har bemærket, at hans identitet ikke var vigtig for udsendelsen, og såfremt DR havde sløret ham, ville udsendelsen stadig have den samme ”effekt”. [Klager] har ikke ønsket, at DR fremstillede ham i udsendelsen på en så grov måde, som sket.

DR har i svaret til Pressenævnet anført, at de ikke har taget udgangspunkt i hans personlige oplysninger. [Klager] har hertil anført, at hans billeder og optagelser er personlige oplysninger. Hertil kommer, at DR i udsendelsen kommer med en del bemærkninger om, at [Klager] ”kan lide dyre luksusbiler og dyre ure”.

Såfremt DR havde haft et ønske om at hjælpe myndighederne og samfundet og formidle udsendelsens budskab, kunne DR have bragt en udsendelse, uden at krænke eller udlevere personers identiteter.

Retsreportage

[Klager] har anført, at DR har omtalt hans straffesag og nævnt hans fulde navn uden at have indhentet hans samtykke hertil.

[Klager] har bemærket, at såfremt DRs omtale tog udgangspunktet i et firma eller et sted og ikke i personerne, ville man ikke have reageret på den måde. Det er uacceptabelt, at DR har angrebet [Klager] som person på en så hård måde og fremstillet ham, så hans fremtid er ødelagt.

[Klager] har stillet sig undrende over for, at DR har valgt at bringe en udsendelse om en sag, der er under efterforskning, og som foregår bag lukkede døre og ikke omtales, indtil efterforskningen er afsluttet.

[Klager] har oplyst, at hans straffesag endnu ikke er afgjort. [Klager] har i den forbindelse bemærket, at alle har ret til at starte forfra, og det kan man ikke, når man er blevet stemplet foran hele Danmark på TV.

Sletning – punkt B. 8

[Klager] har anført, at DR har afvist at slette den påklagede udsendelse eller omtalen af ham fra DRs hjemmeside, sociale medier, YouTube, Google m.m.

[Klager] har henvist til, at udsendelsen indeholder personlige angreb mod ham, og at han på grund af omtalen vil møde fremtidige udfordringer, når han skal videre ud i samfundet, for eksempel i forbindelse med jobsøgning.

2.2 DRs synspunkter

DR har indledningsvis oplyst, at *"Pengejægerne"* er en dokumentarserie, hvor en undersøgende redaktion igennem flere programmer har afdækket forholdene bag en række konkurssager. Fælles for de sager, som omtales og undersøges i programmerne, er, at der er tale om konkurssager med stor gæld til staten og mistanke om selskabssvindel.

I programmerne følger redaktionen konkurssagerne igennem en længere periode, ofte fra afsigelsen af konkursdekret. Enkelte sager følges også frem til konkurssagens afslutning hos domstolene. I programmerne følges både domstolenes, kuratorernes og andre relevante myndigheders arbejde med sagerne. Redaktionen undersøger og afdækker sideløbende selv de forhold, der er gået forud for selskabernes konkurs. DR har for god ordens skyld bemærket, at udsendelsen har været under produktion siden foråret 2020, men først blev færdigproduceret umiddelbart før publiceringstidspunktet.

Det er DRs opfattelse, at der er tale om sager af væsentlig offentlig interesse.

I den påklagede udsendelse har redaktionen undersøgt en sag om en række selskabers import af luksusbiler i forbindelse med deres konkurs og senere straffesag. Selskaberne omfatter blandt andet [Selskab A] og dennes underleverandører. Disse omtales alle i udsendelsen. I udsendelsen omtales også selskabernes bagmænd, herunder [Klager], som har været både ejer og – indtil kort tid før konkursen – direktør i [Selskab A] og i et af de andre selskaber, [Selskab D].

I udsendelsen følger redaktionen indledningsvis kurator i sagen, herunder ved de første retsmøder ved skifteretten i Roskilde. Udsendelsen viser desuden redaktionens og kurators senere afdækning af, at [Selskab A] og dennes underleverandører viser sig at være en del af et større netværk af personer og selskaber, der har importeret biler for over 100 mio. kr. fra Tyskland, og som bliver efterforsket af politiet.

Det fremgår af udsendelsen, at sagen – ifølge både kurator og Gældsstyrelsen, SKAT og politiet – omfatter organiseret økonomisk svindel, hvor [Selskab A] og dennes underleverandører i komplicerede selskabskonstruktioner har svindlet med moms og registreringsafgifter for et omfattende millionbeløb. Det

fremgår, at [Selskab A] igennem en række såkaldte skraldespandsselskaber med indsatte stråmænd som direktører har importeret biler for ca. 86 mio. kr., og at Gældsstyrelsen i den sammenhæng har et udestående moms krav på ca. 21 mio. kr.

Det fremgår desuden af udsendelsen, at politiet under en stor aktion har anholdt og sigtet [Klager] og de øvrige bagmænd, der af politiet vurderes at stå bag de omtalte selskaber for den pågældende svindel, som bliver afdækket i udsendelsen, og at [Klager] og de øvrige bagmænd er varetægtsfængslet.

Redaktionen har adskillige gange forsøgt at komme i kontakt med [Klager] med henblik på at få ham i tale og forelægge den kritik, der bliver rejst i udsendelsen. Redaktionens henvendelser er imidlertid ikke blevet besvaret af [Klager].

DR har bemærket, at spørgsmål vedrørende ophavsretsloven og retsplejeloven falder uden for Pressenævnets kompetence. DR har derfor alene forholdt sig til udsendelsens overensstemmelse med god presseskik.

Forelæggelse

DR har afvist, at [Klager] ikke har haft mulighed for at forsvare sig over for den kritik, der fremsættes i udsendelsen.

DR har oplyst, at redaktionen adskillige gange har forsøgt at komme i kontakt med [Klager] med henblik på at få ham i tale og om muligt forelægge den kritik, der fremgår af udsendelsen. Redaktionen har således forsøgt at komme i kontakt med [Klager] telefonisk, ligesom redaktionen den 15. september 2020 sendte et brev til [Klager]s privatadresse med orientering om udsendelsen og redaktionens ønske om at få ham i tale. [Klager] besvarede imidlertid ikke disse henvendelser.

Redaktionen mødte derudover personligt op på [Klager]s virksomhedsadresser, henholdsvis [Adresse 1] i Greve og [Adresse 2] i Ishøj, ligesom redaktionen mødte op ved Skifteretten i Roskilde i forbindelse med konkurssagen mod [Selskab A], hvor [Klager] som ejer og tidligere direktør var indkaldt til at afgive forklaring. Som det fremgår af udsendelsen udeblev [Klager] imidlertid fra retsmødet.

Da redaktionen blev opmærksom på, at politiet havde anholdt [Klager], og at han efterfølgende blev varetægtsfængslet, kontaktede redaktionen [Klager]s forsvarer for at komme i kontakt med ham ad den vej. Forsvareren besvarede imidlertid ikke redaktionens henvendelser.

Redaktionen henvendte sig derudover den 18. januar 2021 skriftligt til anklageren i [Klager]s straffesag med anmodning om videresendelse af henvendelsen fra redaktionen til [Klager]. Henvendelsen indeholdt en orientering om udsendelsen og dens omtale af [Klager]s konkurssag og straffesag samt redaktionens kontaktforsøg. Anklageren bekræftede den 19. januar 2021 over for redaktionen, at henvendelsen ville blive videresendt til [Klager].

DR har desuden bemærket, at [Klager]s forsvarsadvokat den 19. januar 2021 blev orienteret om redaktionens henvendelse til anklageren, men at forsvareren ikke reagerede på mailen.

Redaktionens mange henvendelser og kontaktforsøg fremgår af udsendelsen, og det fremgår tydeligt, at [Klager] ikke har besvaret disse. Det er således DRs opfattelse, at det må have stået [Klager] klart, at DR har forsøgt at komme i kontakt med ham om udsendelsen, og at udsendelsen ville omhandle hans sag og have en kritisk vinkel, ligesom det også må have stået [Klager] klart, at han har haft mulighed for at komme til orde i udsendelsen.

Det er på den baggrund DRs opfattelse, at DRs omfattende forelæggelsesbestræbelser er i overensstemmelse med god presseskik.

Privatlivets fred

DR har bemærket, at de i udsendelsen anvendte billeder og optagelser, herunder billeder og optagelser af [Klager] selv, er hentet fra hans åbne Instagram- og Facebook-profiler. Det er DRs opfattelse, at billederne og optagelserne anvendt i udsendelsen må anses for offentligt tilgængelige. Dette er også i overensstemmelse med Pressenævnet praksis på området.

I udsendelsen anvendes billederne og optagelserne ikke for at udstille [Klager]s privatliv eller private forhold i øvrigt, men for at dokumentere hans erhvervsmæssige rolle i [Selskab A]. Det fremgår klart af udsendelsen [tidskode 18:56-20:59].

Billederne og optagelserne dokumenterer [Klager]s aktive rolle i selskabet, herunder at det ikke var den indsatte stråmandsdirektør i [Selskab A], som drev selskabet, men blandt andre [Klager]. Dette understøttes af, at billederne og optagelserne viser parkerede luksusbiler på [Selskab A]s reelle virksomhedsadresse, og at [Klager] kører i disse luksusbiler.

DR har bemærket, at flere af billederne og optagelserne på [Klager]s Instagram- og Facebook-profiler er ledsaget af tekst såsom "Good day at the office" og "[Selskab A]", samt tekst med bilnavn og bilmodel, ligesom der på flere af billederne og optagelserne også er anført hashtagget "[Hashtagget]" og/eller hashtags i øvrigt med bilnavn og bilmodel. De i udsendelsen anvendte billeder og optagelser dokumenterer således også, at billederne og optagelserne er blevet brugt af [Klager] selv som reklame for [Selskab A] og de luksusbiler, selskabet sælger og leaser.

I udsendelsen omtaler DR alene billedernes og optagelsernes indhold samt de forhold, de faktisk dokumenterer. Billederne og optagelserne anvendt i udsendelsen bringes ikke ud af den kontekst, hvori de oprindeligt er lagt op. DR har i den forbindelse henvist til Pressenævnets kendelse i sag nr. 16-70-00946, hvori Pressenævnet ikke udtalte kritik for brug af indhold fra en åben Facebook-profil, idet indholdet ikke blev bragt ud af indholdets oprindelige kontekst.

Det er på den baggrund DRs opfattelse, at brugen af billederne og optagelserne fra [Klager]s sociale medier er i overensstemmelse med god presseskik og Pressenævnets praksis.

Retsreportage

DR har afvist, at omtalen af [Klager]s straffesag er i strid med god presseskik.

Som det fremgår af udsendelsen, er [Klager] sigtet og tiltalt i en straffesag om momssvindel af særlig grov karakter, hvortil DR har bemærket, at strafferammen er op til otte års fængsel.

Af sigtelsen fremgår følgende:

”[...] overtrædelse af straffelovens § 289, stk. 1, jf. § 23, jf. momslovens § 81, [for] medvirken til momssvig af særlig grov karakter, ved i forening med A og B i perioden fra januar 2017 til 30. juni 2020 ved import af et større antal biler til i alt 86.168.719,00 danske kroner fra [Forhandleren] i Tyskland at have faktureret bilerne til selskaberne [Selskab D], [Selskab E], [Selskab F], [Selskab G], [Selskab H], [Selskab I], [Selskab J], [Selskab K], [Selskab L] og [Selskab M], som alle var uden reelt indhold og alene var skudt ind i transaktionen af bilforhandlerne i forening med A og B for at muliggøre momssvig, idet disse selskaber umiddelbart efter modtagelse af faktura viderefakturerede bilen til den reelle køber pålagt salgsmoms, som også modtog bilen direkte fra A og B, hvorved de ovenfor nævnte selskaber akkumulerede skyldig salgsmoms, som aldrig blev afregnet til SKAT, idet selskaberne gik konkurs inden afregningen, hvorved den danske statskasse i alt blev unddraget et beløb på ikke under 21.542.802,00 kroner.”

DR har bemærket, at fire af de øvrige tiltalte i sagen er kendt skyldige i alle forhold. En af personerne fra [Selskab A] er blevet idømt 2 ½ års ubetinget fængsel i sagen, der blev berammet som en tilståelsessag. De øvrige straffesager vedrørende [Selskab A] er tilsvarende berammet som tilståelsessager. DR har i den forbindelse bemærket, at anklagemyndigheden, kort før udsendelsens publicering, oplyste DR om, at sagen mod [Klager] også ville blive berammet som en tilståelsessag. Berammelsen fremgik imidlertid på publiceringstidspunktet endnu ikke af retslisten på domstol.dk. DR valgte derfor i udsendelsen at henvise til [Klager]s udtalelser under grundlovsforhøret, hvor han nægtede sig skyldig i sigtelsen. Straffesagen mod [Klager] er fortsat berammet som en tilståelsessag. Dette fremgår af retslisten på domstol.dk.

Omtalen i udsendelsen af [Klager] og straffesagen mod ham vedrører ikke hans private forhold, men hans erhvervsmæssige virke som henholdsvis ejer og direktør i to af de involverede selskaber, [Selskab D] og [Selskab A].

Det er DRs opfattelse, at sagens alvorlige karakter og [Klager]s rolle heri påkalder sig særlig offentlig interesse, der berettiger omtale af [Klager].

DR har desuden bemærket, at omtalen af [Klager] – grundet sagens omfang og kompleksitet, herunder de af [Klager] anvendte selskabskonstruktioner – har været afgørende for at belyse sagen fyldestgørende. Som det fremgår af udsendelsen, har personerne bag [Selskab A], herunder [Klager], forsøgt at gemme sig bag stråmandsdirektører og fiktive adresser. En anonymisering af [Klager] som ejer af blandt andet [Selskab A] og som mulig bagmand bag selskabskonstruktionerne ville indebære en unødigt mistænkeliggørelse af de personer, der er indsat som stråmandsdirektører i selskaberne.

DR har bemærket, at både Skifteretten i Roskilde og den medvirkende kurator i udsendelsen vurderer, at stråmandsdirektørerne alene har spillet en mindre rolle, som har skulle tjene det formål at sløre, hvem der reelt stod bag selskaberne. Dette understøttes også af politiets sigtelser i sagen. Af disse årsager har DR i udsendelsen valgt at sløre stråmændenes identitet, men navngive de ansvarlige bagmænd bag selskaberne, herunder [Klager].

DR har i overensstemmelse med god presseskik tydeligt fremhævet i udsendelsen, at sagen endnu ikke har været for retten, og at [Klager] (på baggrund af grundlovsforhøret) har nægtet sig skyldig i de forhold, han er sigtet for.

DR har i øvrigt afvist, at der i udsendelsen bliver omtalt forhold, der er fremkommet under dørlukning. Selv om dele af retsmøderne vedrørende [Klager]s grundlovsforhør og de efterfølgende forlængelser af hans varetægtsfængsling er blevet behandlet for lukkede døre, bliver der i udsendelsen alene omtalt oplysninger, som er fremkommet under de dele af retsmøderne, hvortil offentligheden og dermed også redaktionen har haft adgang. Dette gælder også sigtelsens indhold. DR har i øvrigt bemærket, at der ikke har været nedlagt navneforbud i sagen.

De øvrige forhold, der omtales i udsendelsen, er et resultat af redaktionens egen research, som blandt andet omfatter aktindsigter, samtaler med kilder og søgninger i offentligt tilgængelige registre og sociale medier.

For så vidt angår kurators omtale af [Klager]s kontooverførsler [tidskode 25:08], har DR bemærket, at der er tale om oplysninger, som relaterer sig til konkurssagerne mod [Selskab A] og [Selskab D] samt [Klager]s aktiviteter i forbindelse hermed. Omtalen angår således ikke [Klager]s private forhold.

Som det fremgår af udsendelsen, er det blandt andet kurators opgave at undersøge pengestrømmene hos de involverede personer og selskaber med henblik på at skaffe kreditorernes penge tilbage. Det forhold, at [Klager] som ejer af [Selskab A] umiddelbart inden selskabets konkurs har modtaget 16 mio. kr., er derfor en relevant oplysning for udsendelsens omtale af sagen.

DR har bemærket, at det er tilladt at omtale straffesager og de implicerede uden deres samtykke, når hensynet til den offentlige interesse overstiger hensynet til de implicerede, og når omtalen i øvrigt er i overensstemmelse med de vejledende regler for god presseskik.

DRs omtale af [Klager] og hans dengang verserende straffesag i udsendelsen har efter DRs opfattelse klar almen interesse og er i overensstemmelse med god presseskik, herunder punkt C om retsreportage. DR har dertil bemærket, at [Klager] nu er idømt en ubetinget fængselsstraf på 2 år samt en bøde på 19 mio. kr. for de forhold, som udsendelsen omtaler.

På baggrund af ovenstående er det DRs opfattelse, at omtalen af [Klager] og hans straffesag er i overensstemmelse med god presseskik.

Sletning – punkt B. 8

DR har anført, at udsendelsen er i overensstemmelse med god presseskik, og at grundlaget for at slette udsendelsen således ikke er til stede.

DR har bemærket, at spørgsmålet om DRs forpligtelse til at slette udsendelsen i givet fald vil være en afledt konsekvens af vurderingen af, om udsendelsen er i overensstemmelse med god presseskik. Punkt B. 8. i de vejledende regler for god presseskik kan efter DRs opfattelse ikke anvendes samtidig med, at Pressenævnet behandler spørgsmålet om, hvorvidt god presseskik er tilsidesat.

DR har endvidere bemærket, at punkt B. 8 blev tilføjet de vejledende regler for god presseskik på baggrund af princippet fra de internationale databeskyttelsesregler om "the right to be forgotten", som vedrører ældre artikler og lignende. Dette understøttes også af punkt B. 8s egen ordlyd:

"Meddelelser offentliggjort i digitale medier vil ofte være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt." [DRs understregning]

DR har i øvrigt til TV 2s udtalelse om punkt B. 8s anvendelsesområde, som fremgår af Pressenævnets kendelse i sag nr. 2020-80-0548.

DR har dertil bemærket, at nærværende sag omhandler en udsendelse, der ligger tilgængeligt på DRTV i en tidsbegrænset periode og dermed ikke en artikel eller lignende, hvis indhold vil være tilgængeligt længe efter publicering, eller som i øvrigt kan fremsøges via søgemaskiner.

Punkt B. 8 i de vejledende regler for god presseskik er efter DRs opfattelse således ikke relevant i denne sammenhæng og kan derfor ikke udgøre et selvstændigt kritikpunkt.

På baggrund af ovenstående er det samlet DRs opfattelse, at udsendelsen er i overensstemmelse med god presseskik.

3 Pressenævnets begrundelse og afgørelse:

I sagens behandling har følgende nævnsmedlemmer deltaget:

Anne Louise Bormann, Hans Peter Blicher, Lene Sarup og John Meinert Jacobsen.

Kompetence

Pressenævnet bemærker, at nævnet træffer afgørelse i sager om, hvorvidt der er sket offentliggørelse i strid med god presseskik, jf. medieansvarslovens § 34 og de vejledende regler for god presseskik, og hvorvidt et massemedie efter reglerne i medieansvarslovens kapitel 6 er forpligtet til at offentliggøre et genmæle. Spørgsmålet om, hvorvidt mediet har overtrådt navneforbuddet efter reglerne i retsplejeloven, samt hvorvidt eventuelle ophavsrettigheder er krænket ved offentliggørelsen, hører under domstolene og falder uden for nævnets kompetence.

- Kompetence vedrørende punkt B. 8

DR har anført, at punkt B. 8. i de vejledende regler for god presseskik efter DRs opfattelse ikke kan anvendes samtidig med, at Pressenævnet behandler spørgsmålet om, hvorvidt god presseskik er tilsidesat.

DR har i den forbindelse anført, at punkt B. 8 blev tilføjet de vejledende regler for god presseskik på baggrund af princippet fra de internationale databeskyttelsesregler om "the right to be forgotten", som vedrører ældre artikler og lignende. Dette understøttes også af punkt B. 8s egen ordlyd.

DR har dertil bemærket, at nærværende sag omhandler en udsendelse, der ligger tilgængeligt på DRTV i en tidsbegrænset periode og dermed ikke en artikel eller lignende, hvis indhold vil være tilgængeligt længe efter publicering, eller som i øvrigt kan fremsøges via søgemaskiner.

Pressenævnet bemærker hertil, at der af punkt B. 8 i de vejledende presseetiske regler ikke fremgår en frist for, hvornår en anmodning om sletning, anonymisering eller afindeksering tidligst må fremsættes.

Det følger i tråd hermed af Pressenævnets praksis, at nævnet finder det i overensstemmelse med de presseetiske regler at tage stilling til anmodninger efter punkt B. 8 i tilfælde, hvor der primært er klaget over tilsidesættelse af god presseskik og med en ”afledet” klage efter punkt B. 8.

[Klager]s klage over manglende sletning behandles herefter.

God presseskik

Forelæggelse

[Klager] har klaget over, at han ikke har haft mulighed for at forsvare sig over for den kritik, der fremsættes i udsendelsen.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at oplysninger, som kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for nogen, skal efterprøves i særlig grad, inden de bringes, først og fremmest ved forelæggelse for den pågældende. Forelæggelse bør ske således, at der gives den adspurgte rimelig tid til at svare, jf. punkt A. 3.

Det er Pressenævnets opfattelse, at det som udgangspunkt er mediets ansvar at dokumentere, at der er udvist tilstrækkelig ihærdighed for at opnå kontakt til den, omtalen vedrører.

Af udsendelsen fremgår blandt andet følgende:

[Tidskode 28:49-30:34]

Der vises optagelser af programværtten, der kører på motorvejen ved Randers sammen med journalist A:

”Programværtten: Så er vi i Randers.

Programværtten, speak voiceover: Straffesagen om momssvindler skal køre ved Retten i Randers, hvor alle de anholdte i dag skal fremstilles for at få forlænget deres varetægtsfængsling.

Programværtten: Det, der bare ikke helt står klart nu, hvor det viser sig, at der er hele den her jyske gren, det er jo, hvem trækker i virkeligheden i trådene. Er det i virkeligheden det netværk, vi har kigget på, eller er det i virkeligheden nede fra [Forhandleren] i Tyskland.

Journalist A: Det viser sig i hvert fald, at anklagemyndigheden mener, at det hænger sammen. De har valgt at samle sagen her med ti sigtede indtil videre. Og i hvert fald kan man se, at alle bilerne i alle kæderne er kommet fra Tyskland, nemlig [Forhandleren]. Så på den måde er der i hvert fald en sammenhæng.

Programværtten, speak voiceover, mens der klippes til optagelser uden for Retten i Randers: Inde i retten bliver alle de ti anholdte i sagen stillet for en dommer og får deres varetægtsfængsling forlænget med fire uger.

Programværtten, speak voiceover, fortsat, mens der klippes til billeder af [Klager] og [Person A]: Indtil videre er det kun [Klager] og [Person A] fra [Selskab A], der har siddet fængslet. Men i dag blev en ny anholdt stillet for en dommer. [Programværtten og journalist A kommer ud fra retten].

Programværtten: Altså da vi sidder og venter på at komme ind, så lige pludselig træder [Person B], som vi har prøvet at få kontakt med gennem brev og telefon og alt muligt, han sidder jo lige pludselig over for os. Så viser det sig jo, at han også er varetægtsfængslet nu i sagen. Jeg vidste jo ikke, at han var varetægtsfængslet, så jeg gik hen for at sige hej og blev jo nærmest overfaldet af politiet.

Journalist A: Det var lige før, at du blev lagt i benlås der.

Programværtten: Ja, det var lige før. I må ikke snakke med ham.

Journalist A: Han er under besøgs- og brevkontrol, så han måtte ikke tale med nogen.

Programværtten, speak voiceover: De tre mænd bag [Selskab A], som vi har ledt så længe efter, sidder nu varetægtsfængslet og afventer en retssag. De har alle tre erklæret sig ikke-skyldige.”

Pressenævnet finder, at omtalen af [Klager]s erhvervsmæssige rolle i [Selskab A] i sammenhæng med oplysningen om sigtelsen mod ham i en omfattende sag om momssvindel med leasingbiler, kan være skadelige, krænkende eller virke agtelsesforringende for ham. Oplysningerne burde derfor have været forelagt [Klager] forud for offentliggørelsen.

DR har over for Pressenævnet oplyst, at ud over de skriftlige henvendelser til [Klager] (gennem anklagemyndigheden) og til hans forsvarer har DR forsøgt at komme i kontakt med [Klager] telefonisk og har mødt op på [Klager]s virksomhedsadresser i henholdsvis Greve og Ishøj, ligesom redaktionen mødte op ved Skifteretten i Roskilde i forsøg på at træffe [Klager].

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at DR den 15. september 2020 via brev kontaktede [Klager] med en forespørgsel om et tv-interview til programmet ”Pengejægerne” om verserende konkurssager, herunder [Selskab A]. DR oplyste i den forbindelse, at DR ville stille [Klager] en række spørgsmål om blandt andet driften af selskabet og bad [Klager] kontakte DR senest den 23. september 2020.

Nævnet lægger endvidere til grund, at DR den 18. januar 2021 via mail ligeledes forsøgte at indhente [Klager]s kommentar ved at henvende sig til anklagemyndigheden, idet [Klager] var pålagt besøgs- og brevkontrol under sin varetægtsfængsling. Til mailen var vedhæftet et brev til [Klager] med orientering om DRs omtale af [Klager] og hans straffesag i programmet ”Pengejægerne”. Anklagemyndigheden besvarede den 19. januar 2021 via mail DRs henvendelse og oplyste, at anklagemyndigheden ville videregende brevet til [Klager]. DR orienterede samme dag via mail [Klager]s forsvarsadvokat om henvendelsen til anklagemyndigheden.

På denne baggrund finder Pressenævnet, at DR i tilstrækkeligt omfang og i rimelig tid gjorde [Klager] bekendt med kritikpunkterne i udsendelsen, og at [Klager] fik fornøden mulighed for at kommentere udsendelsens indhold. Nævnet finder således, at DR har udfoldet tilstrækkelige bestræbelser på at få

indhentet en kommentar fra [Klager] inden offentliggørelsen den 8. februar 2021. Nævnet udtaler herefter ikke kritik af DRs forelæggelse. Nævnet bemærker, at det fremgår af udsendelsen, at [Klager] har erklæret sig ikke-skyldig i sigtelsen.

Privatlivets fred

[Klager] har klaget over, at DR har anvendt billeder og optagelser af ham fra hans sociale medier, uden at han har givet samtykke hertil.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, der kan krænke privatlivets fred, skal undgås, medmindre klar almen interesse kræver offentlig omtale. Det enkelte menneske har krav på beskyttelse af sin personlige anseelse, jf. punkt B. 1.

Det er Pressenævnets opfattelse, at oplysninger hentet på en ”åben” Facebook- eller Instagram-profil er at betragte som offentligt tilgængelige, dog kan der være tale om et brud på de presseetiske regler, hvis en opdatering tages fra en åben profil, men anvendes i en sammenhæng, der kan være krænkende.

DR har over for Pressenævnet oplyst, at [Klager]s Facebook- og Instagram-profiler var offentligt tilgængelige, og at flere af billederne og optagelserne var ledsaget af tekst såsom ”Good day at the office” og ”[Selskab A]”, samt tekst med bilnavn og bilmodel, ligesom der på flere af billederne og optagelserne også er anført hashtagget ”[Hashtagget]” og hashtags i øvrigt med bilnavn og bilmodel. [Klager] har ikke bestridt DRs oplysninger herom. Han må derfor antages at have accepteret, at DR eller andre kunne indsamle hans oplysninger og billeder på profilerne, og at hans ytringer kunne blive genstand for medieomtale.

Pressenævnet finder derfor, at anvendelsen af billederne og optagelserne af [Klager], som efter det oplyste er offentliggjort på [Klager]s åbne Facebook- og Instagram-profiler, i sammenhæng med den beskrevne omtale ikke kan anses for at indebære en krænkelse af hans privatliv, ligesom billederne og optagelserne ikke fremstår forvansket eller er bragt ude af den kontekst, hvori de oprindeligt var delt. Nævnet finder herefter ikke grundlag for at kritisere DR for ikke at have indhentet [Klager]s samtykke til at offentliggøre billederne og optagelserne. Nævnet udtaler ikke kritik.

Retsreportage

[Klager] har klaget over, at DR har omtalt hans straffesag og nævnt hans fulde navn, uden at have indhentet hans samtykke hertil.

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at de under A og B anførte almindelige presseetiske regler også gælder for retsreportagen. En sigtets eller tiltaltes navn eller anden identificering bør udelades, når ingen almen interesse taler for at offentliggøre navnet, jf. punkt C. 1 og C. 6.

På baggrund af sagens oplysninger lægger Pressenævnet til grund, at [Klager] var tidligere direktør for og ejer af [Selskab A]. Nævnet lægger endvidere til grund, at [Klager] blev sigtet for overtrædelse af straffelovens § 289, stk. 1, jf. § 23, jf. momslovens § 81, for medvirken til momssvig af særlig grov karakter i forbindelse med bilhandler.

Pressenævnet finder, at omtalen af straffesagen har klar almen interesse. Nævnet udtaler ikke kritik af DR for at omtale straffesagen, herunder heller ikke for at nævne [Klager]s navn. Nævnet har lagt vægt på sagens alvorlige karakter og karakteren af det forhold, som [Klager] blev sigtet for. Nævnet har endvidere lagt vægt på, at det fremgår af den påklagede udsendelse, at [Klager] under sagen nægtede sig skyldig. Nævnet udtaler ikke kritik af DR for omtalen.

Sletning – punkt B. 8

[Klager] har klaget over, at DR har afvist at slette den påklagede udsendelse eller omtalen af ham fra DRs hjemmeside, sociale medier, YouTube, Google m.m.

Generelt om punkt B. 8

Det følger af de vejledende regler for god presseskik, at meddelelser, som er offentliggjort i digitale medier, ofte vil være tilgængelige længe efter, at de er publiceret. Efter anmodning til mediet kan tilgængeligheden af sådanne tidligere offentliggjorte, følsomme eller private oplysninger hindres, i det omfang det er muligt og skønnes rimeligt, jf. punkt B. 8.

Medier kan afindeksere, dvs. ændre instruksene til søgemaskiner, så søgemaskiner ophører med at henvise til artiklen, anonymisere, dvs. ændre i artikelteksten så eksempelvis et personnavn anonymiseres, eller helt afpublicere en artikel, dvs. fjerne artiklen fra hjemmesiden.

Det er nævnets opfattelse, at anvendelse af B. 8 i de vejledende regler og muligheden for at meddele et medie kritik for ikke at imødekomme en anmodning om afindeksering, anonymisering eller afpublicering som udgangspunkt kun bør anvendes, når der er tale om oplysninger, som er særligt belastende for den person, der er omtalt.

Den konkrete sag

Udsendelsen indeholder omtale af en række konkurssager med relation til [Selskab A], herunder [Klager]s erhvervsmæssige rolle i selskabet og sigtelsen mod ham i en omfattende sag om momssvindler med leasingbiler.

Det er Pressenævnets opfattelse, at udsendelsen fra 2021 på DRs hjemmeside dr.dk med omtale af sigtelsen mod [Klager] indeholder oplysninger af personfølsom karakter, der som udgangspunkt må betragtes som værende særlig belastende for [Klager].

Pressenævnet finder imidlertid, at det ikke kan anses for at være en overtrædelse af god presseskik, at DR har afvist at slette udsendelsen. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på sagens karakter, alvor og aktualitet, at der som nævnt utvivlsomt er tale om en sag af stor offentlig interesse, og at [Klager] har indtaget en fremtrædende rolle som tidligere direktør for og ejer af [Selskab A]. Nævnet har også lagt vægt på, at der ikke er udtalt kritik efter de vejledende regler for god presseskik ovenfor.

Pressenævnet finder derfor ikke anledning til at kritisere DR for ikke at have imødekommet [Klager]s anmodning om at slette udsendelsen.

Afgjort den 17. august 2021